

Vinařský věstník


2

2021

Obsah:

Z domova	2
Ze zahraničí	8

jihomoravský kraj

Ve spolupráci s Jihomoravským krajem zpracoval  SVČR
Produkováno s podporou Vinařského fondu ČR.



Z domova

Ministerstvo zemědělství vyhlásí druhou výzvu programu Agricovid potravinářství, žádosti bude přijímat od 15. března

1. 2. 2021 – Tisková zpráva – S ohledem na stále omezené možnosti dodávek potravin do veřejného stravování a na trhy vyhlásí Ministerstvo zemědělství (MZe) druhou výzvu v dotačním programu Agricovid potravinářství. Rozhodným obdobím pro posuzování žádostí bude 1. prosince 2020 až 28. února 2021. Příjem žádostí začne 15. března, předtím musí ještě pravidla notifikovat Evropská komise.

„Tato dotační podpora zůstává zacílená do oblastí potravinářských a zemědělských podniků, jejichž produkce směřuje do veřejného stravování a na trhy a tržnice, které jsou přijatými opatřeními stále významně omezeny. Chceme tím snížit riziko ukončení činnosti zemědělských a potravinářských podniků, které se podílejí na zajištění základních potřeb potravin a zemědělských produktů pro obyvatele České republiky,“ řekl ministr zemědělství Miroslav Toman.

Příjem žádostí v první výzvě programu skončil včera, podporu mohly získat podniky, kterým celkové příjmy klesly mezi začátkem března a koncem listopadu roku 2020 nejméně o 25 % v meziročním srovnání. MZe nyní došlé žádosti vyhodnotí, ověří jejich formální správnost a případně si vyžádá doplnění od žadatelů. V průběhu příštího týdne by mělo začít peníze vyplácet. Poté také bude možné sdělit přesná čísla o počtech žadatelů.

Spuštění druhé výzvy příjmu žádostí nebude mít dopad na státní rozpočet. Přestože MZe došlé žádosti z první výzvy ještě vyhodnocuje, finanční rámec 3 miliard korun totiž nebude vyčerpán, a bude tak možné ho využít i v rámci druhé výzvy. Pravidla pro druhou výzvu zůstávají podobná jako v té první, tedy pokles příjmů o 25 % v meziročním srovnání v rozhodném období.

**VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ
MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ**

Výzva k předkládání propagačních programů pro zemědělské produkty

Praze dne 29. ledna 2021 – Evropská komise zveřejnila výzvy k předkládání návrhů pro programy na podporu zemědělských produktů na vnitřním trhu a ve třetích zemích. Celkem je na spolufinancování programů k dispozici 182,9 mil. EUR. Evropská komise přispívá úspěšným žadatelům 70 – 85% z celkových nákladů programu.

V letošním roce je kladen zvláštní důraz na propagaci produktů a zemědělských metod, které přímo podporují cíle Zelené dohody pro Evropu, jako jsou ekologické produkty, udržitelné zemědělství a propagace čerstvého ovoce a zeleniny se zaměřením na zvýšení jejich konzumace v souvislosti s vyváženým a zdravým stravováním.

Programy mohou dále být zaměřeny na informování spotřebitelů v EU i ve světě o systémech a značkách EU v oblasti kvality potravin, jako je chráněné označení původu (CHOP), chráněné zeměpisné označení (CHZO) a zaručená tradiční specialita (ZTS), jakož i produkty ekologického zemědělství. Mohou také propagovat vysoké bezpečnostní a kvalitativní standardy produktů z EU, jakož i jejich bohatou rozmanitost.

Programy ve třetích zemích by měly být zaměřené na země s vysokým růstovým potenciálem, jako je Jižní Korea, Japonsko, Mexiko a Kanada. Očekává se, že vybrané kampaně zvýší konkurenceschopnost a spotřebu zemědělsko-potravinářských výrobků EU, zvýší jejich profil a zvýší jejich podíl na trhu v těchto cílových zemích.

Kdo může žádat o podporu na propagaci?

Způsobila k podání žádosti o financování propagačního programu v rámci výzvy k předkládání návrhů je široká škála organizací, např. obchodní organizace, organizace producentů a zemědělsko-

-potravinářské subjekty odpovědné za propagační činnosti. Tzv. „jednoduché“ programy mohou být předloženy jednou nebo více organizacemi ze stejné země EU; složené programy mohou být předloženy alespoň dvěma navrhujícími organizacemi z alespoň dvou členských států nebo jednou či několika evropskými organizacemi.

Jak o podporu požádat?

Návrhy jsou předkládány přímo agentuře CHAFEA prostřednictvím elektronického systému:

<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/programmes/agrip>

Termín pro předložení návrhu propagačních programů byl stanoven na 28. 4. 2021 do 17:00 (středoevropského času). Komise přijaté návrhy posoudí a v říjnu budou známi úspěšní žadatelé.

Text výzev a další informace

<https://www.szif.cz/cs/eu-propagace-zemedelskych-produktu>

Kontaktní údaje: propagace.eu@szif.cz

ZDROJ: STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND, ING. MICHAL BARBUŠ, VEDOUČÍ ODDĚLENÍ DOTACÍ VČELAŘSKÝCH OPATŘENÍ, CUKRU A PROPAGACE

Směnný kurz pro výpočet dotací v roce 2021

2. 2. 2021 – Směnný kurz pro rok 2021, kterým se budou přepočítávat sazby dotací v rámci některých opatření Programu rozvoje venkova.

Směnným kurzem pro výpočet sazeb u dotací, na které byla podána žádost o dotaci v roce 2021, platí směnný kurz 26,242 CZK/EUR. Jmenovitě se tímto kurzem budou přepočítávat sazby pro následující opatření:

• M08 Zalesňování a zakládání lesů podle nařízení vlády č. 185/2015 Sb., o podmínkách poskytování dotací ▶

v rámci opatření zalesňování zemědělské půdy a o změně některých souvisejících nařízení vlády, ve znění pozdějších předpisů,

- M10 Agroenvironmentálně-klimatické opatření podle nařízení vlády č. 75/2015 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálně-klimatických opatření a o změně nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění pozdějších předpisů a podle nařízení vlády č. 330/2019 Sb., o podmínkách provádění navazujících agroenvironmentálně-klimatických opatření, ve znění pozdějších předpisů,
- M11 Ekologické zemědělství podle nařízení vlády č. 76/2015 Sb., o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství, ve znění pozdějších předpisů a podle nařízení vlády č. 331/2019 Sb., o podmínkách provádění navazujícího opatření ekologické zemědělství, ve znění pozdějších předpisů,
- M12 Platby v rámci sítě Natura 2000 a podle rámcové směrnice o vodě podle nařízení vlády č. 73/2015 Sb., o podmínkách poskytování plateb v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě, ve znění pozdějších předpisů,
- M13 Platby pro oblasti s přírodními či jinými zvláštními omezeními podle nařízení vlády č. 43/2018 Sb., o podmínkách poskytování plateb pro horské oblasti a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními a podle nařízení vlády o podmínkách poskytování plateb pro přechodně podporované oblasti s přírodními omezeními, ve znění pozdějších předpisů, a podle nařízení vlády č. 44/2018 Sb., o podmínkách poskytování plateb pro přechodně podporované oblasti s přírodními omezeními, ve znění pozdějších předpisů,
- M14 Dobré životní podmínky zvířat podle nařízení vlády č. 74/2015 Sb., o podmínkách poskytování dotací na opatření dobré životní podmínky zvířat, ve znění pozdějších předpisů a
- M15 Lesnicko-environmentální a klimatické služby a ochrana lesů podle nařízení vlády č. 29/2016 Sb., o podmínkách poskytování dotací v rámci opatření lesnicko-environmentální a klimatické služby a ochrana lesů a o změně některých souvisejících nařízení vlády.

Směnným kurzem ve výši 26,141 CZK/EUR, budou přepočteny dotace pro zá-

vazky uzavřené v programovém období 2007 – 2013, na které byla podána žádost o dotaci v roce 2021. Jmenovitě se tímto kurzem budou přepočítávat sazby pro následující opatření a podopatření:

- II.2.1.1. První zalesnění zemědělské půdy podle nařízení vlády č. 239/2007 Sb., o stanovení podmínek pro poskytování dotací na zalesňování zemědělské půdy, ve znění pozdějších předpisů,
- II.2.2.1. Zachování hospodářského souboru lesního porostu z předchozího produkčního cyklu podle nařízení vlády č. 147/2008 Sb., o stanovení podmínek pro poskytování dotací na zachování hospodářského souboru lesního porostu v rámci opatření Natura 2000 v lesích ve znění pozdějších předpisů a
- II.2.3.1. Zlepšování druhové skladby lesních porostů podle nařízení vlády č. 53/2009 Sb., o stanovení podmínek pro poskytování dotací na lesnicko-environmentální opatření, ve znění pozdějších předpisů.

ZDROJ: MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR

Ministerstvo zemědělství připravuje 12. kolo příjmu žádostí v Programu rozvoje venkova (PRV) pro letošní rok

V Praze dne 4. února 2021 – Ministerstvo zemědělství chce letos vyhlásit dvě kola příjmu žádostí PRV na projektová opatření. Zahájení příjmu žádostí ve 12. kole je plánováno na 15. června 2021.

Zemědělci budou moci letos čerpat podporu z operací: 4.1.1 Investice do zemědělských podniků, 4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů a 6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců. Tento krok umožní podpořit zemědělské podnikatele a zpracovatele zemědělských produktů v jejich investicích, aby mohli lépe čelit důsledkům krize vyvolané COVID-19. Do 12. kola budou zařazeny rovněž operace 1.1.1 Vzdělávací akce a 1.2.1 Informační akce. Spuštění 12. kola příjmu žádostí PRV je možné díky dodatečným finančním zdrojům na podporu oživení zemědělství a venkovských oblastí pro roky 2021 a 2022, které jsou členským státům rozděleny dle přechodného nařízení EU. Uzavřít závazky je nutné do konce roku 2022.

ZDROJ: MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

SZIF v rámci podpory Ekologické zemědělství rozdělí více než 1,4 miliardy korun

Praha, 9. února 2021 – Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) začíná vydávat rozhodnutí na podporu Ekologického zemědělství v rámci Programu rozvoje venkova. O dotaci si zažádalo 4 379 tisíce zemědělců, Fond jim vyplatí 1,42 miliardy korun. Ekologické zemědělství patří pod Program rozvoje venkova (PRV) a podporuje hospodaření šetrné k životnímu prostředí. Mimo jiné pomáhá s bojem proti degradaci půdy. Dále přispívá k zachování a obnově cenných stanovišť na zemědělské půdě z hlediska druhové různorodosti. A v neposlední řadě se snaží přispět k ekologické stabilitě a estetické hodnotě krajiny.

Dotace Ekologické zemědělství se vyplácí na trvalé travní porosty, ale jen tehdy pokud se na nich dodržuje minimální intenzita chovu hospodářských zvířat. Vztahuje se také na ornou půdu, na níž se pěstuje zelenina a speciální byliny, případně ostatní plodiny, tráva na semeno, jahodník nebo je vedená jako úhor. Z trvalých kultur se podporují ovocné sady, vinice, chmelnice nebo další s ekologicky významným prvkem krajinyotvorný sad.

O dotaci mohou požádat jen žadatelé, kteří nehopodaří souběžně v režimu konvenční produkce na zemědělské půdě (v případě kultur způsobilých pro dotaci na ekologické zemědělství). Přehled sazeb je možné dohledat v Příručce pro žadatele 2021, umístěné na webových stránkách www.szif.cz.

Žadatelé se mohou pro urychlení vyplát vzdát práva na odvolání. To je možné provést přes Portál farmáře v části Ostatní podání. Případně lze využít formulář „Prohlášení o vzdání se práva odvolání“, který je na webových stránkách www.szif.cz / JEDNOTNÁ ŽÁDOST, v sekci „Ke stažení“, ve složce Jednotná žádost.

SZIF zasílá rozhodnutí o poskytnutí dotace primárně do datových schránek, nebo na Portál farmáře. Pouze v případě, že žadatel nemá datovou schránku, ani přístup k účtu na Portálu farmáře, doručí mu rozhodnutí pošta. Žadatelé, kteří potřebují obnovit přístup do Portálu farmáře SZIF/eAgri, najdou potřebné informace na <https://www.szif.cz/cs/faq>.

Pro případné dotazy je k dispozici infolinka SZIF na telefonním čísle 222 871 871 nebo e-mailu info@szif.cz.

LENKA REZKOVÁ, TISKOVÁ MLUVČÍ SZIF

Ekologické vinohradnictví v ČR v roce 2019

Vinice v ekologickém zemědělství mají své pevné místo. Z trvalých kultur zaujímají 15,7 %, zatímco například plocha ekologických chmelnic je zanedbatelná. Přitom z biovinic se sklízí v rámci trvalých kultur více než třetina produkce (34,5 %), zbývající dvě třetiny připadají na sady. V roce 2019 se plocha biovinic oproti roku 2018 zvýšila o 3 %, tedy o 30 ha a činila tak 851 ha. K tomu je nutné připočítat 126 ha v přechodném období, takže se ekologicky hospodaří již na 977 ha, což je přibližně 5,5 % vinic ČR. Pečuje o ně 91 pěstitelů a v roce 2019 dosáhli průměrného výnosu 4,51 t/ha, tj. 92 % oproti všem vinicím v ČR. Biohrozny byly zpracovávány z 92 % přímo pěstitelem z čehož 50 % bylo prodáno jako certifikovaný bioprodukt (biovíno), druhá polovina byla prodána jako konvenční víno. Od roku 2015 činí finanční podpora v přechodném období 900 €/ha a v ekologickém vinohradnictví 845 €/ha vinice.

**ZDROJ: STATISTICKÁ ŠETŘENÍ
EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ, ZÁKLADNÍ
STATISTICKÉ ÚDAJE (2019), ÚZEJ ZÁŘÍ 2020;
DOPLNĚNO O DATA Z ÚKZÚZ A SV ČR**

Zájem o biopotravinu roste, navzdory krizi. Lidé využívají nákupy on-line

Otakar Jiránek založil svou společnost Country Life orientovanou na prodej ekologických potravin před 30 lety. Také na jejím fungování se loni projevil vliv koronavirové krize. „Největší propad byl samozřejmě v gastru,“ řekl Deníku Jiránek. Zavřené musely totiž zůstat také jeho restaurace prodávající v centru Prahy bioprodukty. „Významný byl naopak nárůst on-line obchodu,“ pochvaluje si veterán českého podnikání v oboru zdravé výživy. Celkově proto loni obrat v jeho firmě dokonce o pár procent vzrostl a do budoucnosti proto navzdory trvající pandemii nákazy hledí s optimismem. Obava z nemocí navíc podle něj spouští spotřebitelů vedla k přechodu od levnějších produktů ze zahraničí k zdravějším domácím biopotravinám. Podle ministerstva zemědělství nyní v Česku ekologicky hospodaří 4659 farem, které obhospodařují přibližně 15 procent zemědělské půdy v zemi. „Sektor se poměrně dynamicky rozvíjí,

zejména trh s biopotravinami, který v posledních letech vykazuje meziroční nárůst o 30 procent,“ řekl Deníku mluvčí ministerstva Vojtěch Bílý. Evropská komise ve své strategii stanovila, že v roce 2030 by měla být ekologicky obhospodařovaná čtvrtina evropského zemědělství. Zvýšený zájem Čechů o tyto bioprodukty v loňském roce potvrzuje i manažerka Svazu ekologických zemědělců PRO-BIO Kateřina Urbánková. Lidé pracující z domova podle ní tráví více času než dosud na internetu a hledají si informace o zdravých potravinách. „Hlavně farmy, které mají e-shopy a mohou tedy fungovat i v lockdownu, zaznamenávají nárůsty poptávky v řádu sta i dvou set procent,“ řekla Urbánková Deníku. Opačná situace je ale u farem zaměřených na agroturistiku. „Jsou-li někde ‚na konci světa‘ a nemají se jak přiblížit ke spotřebiteli, nebo dodávají zejména do restaurací třeba kůzlečí či jehněčí maso anebo ovčí a kozí sýry nebo dělají hlavně exkurze pro školy, tak v to podstatě celý loňský rok až na pár měsíců nemohli dělat, takže zaznamenali obrovské ekonomické propady,“ upozorňuje Urbánková.

**ZDROJ: WWW.DENIK.CZ, AUTOR: JIŘÍ
JANDA, 29. 1. 2021**

Komora chce po řetězcích vědět, zda jsou české potraviny drahé

Zemědělský svaz ČR a Agrární komora ČR vyzvaly obchodní řetězce, aby se distancovaly od výroků prezidenta Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR (SOCR) Tomáše Prouzy ohledně českých potravin. Napsaly to v otevřeném dopisu. Obě velké organizace, které sdružují tuzemské zemědělce, chtějí, aby řetězce uvedly, zda jsou české potraviny "méně kvalitní a drahé", jak měl Prouza podle nich tvrdit.

Prouza minulý týden v reakci na novelu z dílny SPD, kterou v lednu schválila Poslanecká sněmovna a která od příštího roku zavádí povinné kvóty na některé ze základních potravin, přičemž část z nich bude muset být z ČR, řekl, že SOCR to odmítá a nastavené kvóty jsou proti zájmům spotřebitele, zvyšují ceny a snižují výběr. „Obchody odmítají vnucování zákazníkům potravin, o které nemají zájem,“ zopakoval Prouza.

Šéfové svazu Martin Pýcha a komory Jan Doležal proto v otevřeném dopise napsali, že naopak zaznamenali, že řetězce ve svých propagačních materiá-

lech informují zákazníky, že prodávají velký podíl českých výrobků. „V mnoha případech vámi uváděný podíl českých (nikoliv jen lokálních) potravin přesahuje 60 procent z celkového objemu prodeje potravin. V rozporu s vašimi vyjádřeními a preferencí spotřebitelů však prezident SOCR tvrdí, že české potraviny jsou méně kvalitní a drahé,“ dodali.

Ohledně cen oba šéfové vyzvali řetězce, aby zveřejnili statistiky nákupních, tedy dodavatelských cen českých potravin v porovnání s koncovou cenou pro spotřebitele. „Dodavatelé totiž koncové ceny skutečně neurčují, ani se na koncové stěně výrazně nepodílejí,“ dodali předsedové.*

**WWW.ZEMEDEC.CZ, AUTOR: PETRA
VAŇATOVÁ, 4. 2. 2021**

Hovory z lán(ů): Mediální bouře kolem novely zákona o potravinách a především kolem povinných kvót

Kolem novely zákona o potravinách a především kolem povinných kvót se strhla mediální bouře. Většina komentátorů se nicméně soustředila na nevhodnost řešení, nikoliv na podstatu problému. Objevila se celá řada textů upozorňujících na naši „zlobivost“ vůči Bruselu, která vždy zvláštním způsobem zesílí před naším předsednictvím v Radě EU.

Jestli jsme to v roce 2009 Evropě „osladili“ Entropou, podle některých jsme tentokrát začali „sladit“ už s ročním předstihem. V té souvislosti jsem ocenil komentář profesora Petra Druláka (MF DNES, 28. 1.), který nejenže se na rozdíl od ostatních ptal na příčinu nutnosti podobné diskuse, ale zamýšlel se také nad naší zahraniční politikou, respektive asertivitou vůči Bruselu. Zatímco Polsko a Maďarsko si v rámci EU dobře osvojily tzv. průzkum bojem, Češi si zavtipkují, sem tam si rýpnou, ale jinak si nechají všechno líbit. Tím rozhodně nechci tvrdit, že bychom se měli vydat cestou Velké Británie a v příštích x letech se s Uníí přetahovat na téma czexit, ale pokud jde o silnější obhajobu národních zájmů a ochranu klíčových odvětví, měli bychom trvat na rovné hře. Jestli se pro Británii stala rybolovná politika jedním z impulzů pro vystoupení, je správné nechat dál pod pokličkou bublat problém nerovných zemědělských podpor na tzv. jednotném unijním trhu?

Někdo namítne, že zákazník má mít vždy možnost volby, s tím jednoznač-

ně souhlasím. Musíme se však zároveň bavit o tom, jestli si skutečně při současném stavu věcí vybírá vítěze soutěže v základní ekonomické hře, která říká, že ten, kdo dokáže vyrobit za nejméně s nejvyšší kvalitou, bere vše. V okamžiku, kdy tu existuje nerovná soutěž v nastavení podpor, není to tak úplně pravda.

ZDROJ: AGRÁRNÍ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY, ING. JAN DOLEŽAL, PREZIDENT AK ČR PRO MF DNES, 5. 2. 2021

MZe: Za rok zažádaly lesnické a zemědělské firmy o 700 Ukrajinců (ČTK)

Lesnické a zemědělské firmy zažádaly za roční existenci programu pro získávání mimořádných pracovních víz o zhruba 700 pracovníků z Ukrajiny. Uvedlo to ministerstvo zemědělství.

Největší počet žádostí, téměř 300, přišlo od Lesnicko-dřevařské komory ČR. Následovala Agrární komora se 188 žádostmi a Zemědělský svaz ČR se 122. Dále pak ukrajinské pracovníky poptávala Potravinářská komora ČR a Asociace soukromého zemědělství ČR. Ve 413 případech měli zaměstnavatelé zájem o pomocné a nekvalifikované pracovníky, ve 189 případech pak o kvalifikované pracovníky v zemědělství, lesnictví nebo rybářství. Další lidi chtěly firmy na obsluhu strojů a zařízení, zájem byl také o mechaniky a opraváře.

Program byl loni na jaře na začátku pandemie na dva měsíce přerušeno. „Reálné využití programu ovlivňuje i skutečnost, že, podle údajů ze zastupitelského úřadu v Kyjevě, zhruba 20 procent žadatelů nereflktuje na výzvu k osobnímu podání žádosti o mimořádné pracovní vízum, ačkoli je jim přidělen termín k pohovoru,“ dodalo ministerstvo. Program ale podle něj plní očekávání.

Kvóta žádostí je podle nařízení vlády 1 500 lidí ročně, respektive 125 měsíčně. Program začal předloni v prosinci, měl by trvat do konce příštího prosince.

HTTP://WWW.SILVARIUM.CZ, 8. 2. 2021

Výskyt hraboše polního v lednu 2021

11. 2. 2021 – Průběh počasí v měsíci lednu neumožnil inspektorům ÚKZÚZ monitorovat výskyt hraboše v řadě okresů ČR, nicméně ze získaných dat

lze konstatovat, že celorepublikový průměr intenzity výskytu hrabošů oproti předchozím měsícům klesá a aktuální průměrný stav populace hraboše je 602 aktivních výchoďů z nor na hektar (AVN/ha). U ozimých plodin tak odpovídá 3násobku aktuálně platného prahu škodlivosti. Z dat pro jednotlivé kraje je patrné, že populace hrabošů spíše stagnují. Výraznější pokles v početnosti byl zaznamenán v Královéhradeckém, Libereckém a Středočeském kraji. Přesto jsou stále lokality, kde se populace hrabošů pohybují na úrovni 1500–2500 AVN/ha, a to zejména ve víceletých pícevinách. Pokud v průběhu února nedojde k dalšímu úbytku početnosti hraboše, mohou být opět některé lokality ČR velmi ohroženy.

V důsledku nepříznivých podmínek v průběhu prvního měsíce roku bylo možné provést monitoring hraboše v omezeném rozsahu (pro Karlovarský kraj jsou z tohoto důvodu data nevyhodnotitelná), přesto je z dat patrné, že populace hrabošů na přelomu roku lokálně škodily v porostech v ozimých plodin, jetelotrav, vojtěšky, jetele, trvalých travních porostů, ve speciálních kulturách, místy i v sadech a vinicích.

Sněhová pokrývka, která zakryla většinu našeho území během ledna, umožnila nerušený rozvoj populací, a to především v krajích Jihočeský, Jihomoravský, Ústecký a v některých místech kraje Vysočina.

Inspektoři ÚKZÚZ budou i v průběhu dalších měsíců intenzivně monitorovat vývoj populací tohoto škůdce a průběžně informovat veřejnost na webu ÚKZÚZ a prostřednictvím Rostlinolékařského portálu.

ZDROJ: ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÝ

Konec zbytečných plastových odpadů se blíží. Vláda schválila návrh zákona

26. leden 2021 – Haldy odpadu z jednorázového plastového nádobí nebo plastových kelímků na horké nápoje se začnou tenčit. Vláda posunula směrem do parlamentu návrh zákona o omezení dopadu vybraných plastových výrobků, který převádí do českého práva evropskou směrnici o jednorázových plastech (směrnice 2019/904 k omezení plastového odpadu v mořích a oceánech a podpoře cirkulární ekonomiky). Nová

legislativa zahrnuje hned několik typů opatření – od úplného zákazu některých výrobků, přes omezení jejich spotřeby až po povinné příspěvky výrobců na úklid obcí a měst.

Přímo zákaz uvádění na trh se týká pouze části vybraných jednorázových výrobků z plastu. Jde o plastové vatové tyčinky, plastové příbory, talíře, brčka, míchátko, tyčky k balonkům, nádoby na potraviny, kelímky a nádoby na nápoje z expandovaného polystyrénu a výrobky z oxo-rozložitelných plastů. Jen díky němu by se měla ročně snížit spotřeba daných plastových výrobků o zhruba 1,77 mld. kusů. Předpokládáme, že po schválení zákona parlamentem začne zákaz uvádění na trh platit po 1. červenci 2021, ještě rok ale poté bude možné doprodávat zásoby.

Novinkou plynoucí z návrhu zákona bude také povinnost pro výrobce značit výrobky z plastů. Evropská komise již na konci roku 2020 vydala nařízení týkající se jednotné podoby značení. Značení se bude týkat cigaret s filtry, samostatných filtrů, vlhčených ubrousků, hygienických pomůcek a kelímků.

Návrh zákona posiluje rovněž tzv. rozšířenou odpovědnost výrobců vybraných plastových odpadů. Výrobci například cigaret s filtrem se budou podílet na úklidu odpadů z jejich výrobků v obcích. Mělo by docházet ke spolupráci výrobců s obcemi prostřednictvím kolektivních systémů, obce tak získají finanční příspěvky na úklid.

Plnění nového zákona budou kontrolovat, vzhledem k jeho široké působnosti, různé kontrolní instituce – Česká obchodní inspekce, Státní potravinářská a zemědělská inspekce a krajské hygienické stanice.

TISKOVÉ ODDĚLENÍ MŽP, E-MAIL:TISKOVE@MZP.CZ (KRÁCENO)

McDonald's nahrazuje plastové příbory dřevěnými. Jen v Česku tím ušetří desítky tun plastů za rok

Na McFlurry bez plastového víčka si zákazníci franšizy McDonald' už zvykli, stejně jako na ekologicky šetrná, ale rychle mokvající papírová brčka. Teď fastfoodový řetězec přichází s další změnou. Plastové příbory hodlá vyměnit za dřevěnou variantu. Společnost očekává, že tímto krokem ročně ušetří 38 tun plastu. Ekologicky šetrné dřevěné příbory, které fastfoodový řetě-

zec v rámci boje s nadbytečným plastovým odpadem právě teď zavádí na většině svých českých a slovenských poboček, budou moci zákazníci třídít jako jakýkoli jiný biologický odpad. Buď je mohou odnést spolu s dalším biologicky rozložitelným odpadem do komunálních nádob na bioodpad, nebo je mohou použít na domácí kompost. V kompostárně se přístroje rozloží během několika týdnů. Tímto krokem se chce společnost přiblížit splnění svého globální závazku, že bude do roku 2025 vyrábět všechny obalové materiály z obnovitelných, recyklovatelných či certifikovaných zdrojů. Novou variaci přístrojů testoval McDonald's od prosince minulého roku ve vybraných pobočkách, v tuto chvíli by ji měli mít zákazníci k dispozici na drtivě většinu českých a slovenských provozoven. Tam, kde prozatím chybí, jsou zatím stále k dostání staré plastové vidličky a nože.

WWW.EURO.CZ, AUTOR: TEREZA TANCEROVÁ, 2. 2. 2021

Celníci odhalili v Bohuslavicích u Zlína nelegální pálenici

Nelegální pálenici odhalili v uplynulých dnech celníci v Bohuslavicích u Zlína. Na základě zákona o spotřebních daních a zákona o povinném značení lihu v zařízení zabavili 42 litrů nezdařeného lihu. V tiskové zprávě to dnes uvedl mluvčí Celního úřadu pro Zlínský kraj Dušan Janiš. Spolu s lihem celníci zajistili i kompletní nelegálně držené destilační zařízení. „Únik na spotřební dani byl po ověření objemového procenta lihu vyčíslen za použití sazby daně, nově zvýšené od 1. ledna 2021, na 32.250 korun za hektolitr etanolu, ve výši cca 7000 korun českých,“ uvedl mluvčí. Případ nyní podle něj míří do správního řízení. Pachatelé přestupku kromě propadnutí věcí ve prospěch státu hrozí pokuta až deset milionů korun. Výroba domácí pálenky má ve Zlínském kraji letitou tradici. Někteří lidé k ní však nevyužívají legální pěstitelské pálenice, ale vyrábějí si destiláty na svých domácích zařízeních, která nejsou vždy bezpečná. V prosinci 2016 dokonce v Halenkově na Vsetínsku domácí pálenice vybuchla. Při explozi tehdy zahynuli muži ve věku 28 a 33 let.

ZDROJ: WWW.AGRIS.CZ, AUTOR: ČTK, 19. 1. 2021

Čeští vědci jsou o krok blíže k výrobě umělého masa za přijatelnou cenu

Společnost Bene Meat Technologies (BMT) se stala prvním českým start-upem, který se zapojil do celosvětového závodu o to, kdo první přijde s technologií na výrobu umělého masa. Mělo by se tak stát v řádu několika let, tvrdí Roman Kříž, předseda představenstva BMT. Firmě BMT vyvíjející technologii na produkci kultivovaného neboli umělého masa se nyní podařilo vyvinout první vzorky svalových buněk vyprodukovaných v laboratorním prostředí v Česku, čímž dosáhla prvního milníku na cestě ke kultivovanému masu, které by výhledově mohlo najít cestu na trh.

Hlavním cílem v tomto celosvětovém závodu je především vývoj takové technologie, jejíž provoz nebude příliš finančně náročný. „Podle mě se tak stane v řádu několika let,“ odhaduje Roman Kříž, předseda představenstva BMT. Umělé maso, které se už podařilo zahraničním firmám vytvořit, by totiž bylo v současné době pro spotřebitele výrazně dražší než to živočišné. Nejedná se však o žádnou náhražku živočišného masa, ale o jeho plnohodnotnou alternativu. Kultivované maso má mít stejné vlastnosti jako maso z živých zvířat a jeho vývoj a následná produkce má být především odpovědí na etické, ekologické a zdravotní výzvy související s klecovými velkochovy zvířat. První zemí, která již schválila prodej uměle vytvořeného masa, se stal v loňském roce Singapur. Kultivované maso si tam zatím můžete dopřát pouze ve vybraných restauracích, protože jeho produkce je kvůli vysokým nákladům teprve na vzestupu. Daleko ve vývoji umělého masa jsou pak také například v Izraeli. BMT začala na projektu pracovat loni na jaře. Jde o skupinu vědců z několika zemí Evropy koordinovanou z Česka. Vedoucím týmu je Jiří Janoušek.

ZDROJ: WWW.E15.CZ, AUTOR: ANNA KRÍŽKOVÁ, 28. 1. 2021 (KRÁCENO)

Zdravější pivo? Vědci poprvé upravili chmel moderní technologií CRISPR

Více léčivých látek a hořkých kyselin v chmelu chtějí docílit vědci z Biologického centra Akademie věd ČR (BC AV ČR). Jako první na světě upravili chmel pomocí nejmodernější genetické tech-

nologie CRISPR, která umožňuje velmi přesné úpravy konkrétního vybraného genu. Zatím techniku úspěšně otestovali na genu důležitém pro výrobu listových barviv, v současnosti už ale pracují na genech, ovlivňujících tvorbu látek důležitých v pivovarnictví nebo farmaceutickém průmyslu. Zavedená technologie by tak mohla pomoci vyšlechtit lepší a užitečnější chmel pro budoucí generace. Už od počátku zemědělství lidé vybírali k dalšímu pěstování jen ty nejlepší rostliny nebo jejich semena. Postupně pak člověk začal tyto nejlepší kusy mezi sebou úmyslně křížit s cílem nakombinovat nejlepší vlastnosti křížených odrůd do jedné. To je ale poměrně zdoluhavý a ne vždy úspěšný proces. Moderní člověk se proto nespokojil s vlastnostmi, které rostliny už měly, a začal je zkoušet vylepšit pomocí změn (mutací) v genech, které tyto vlastnosti kódují – např. ozařováním nebo pomocí chemických mutagenů. „Dnes je registrováno a využíváno přes 3000 druhů takto vyšlechtěných odrůd, např. sladovnický ječmen Diamant, jahodník Vanda s odolností k plísní šedé, jablono James Grieve Double Red, nebo třeba Bor – radiační odrůda chmele,“ vysvětluje Tomáš Kocábek, který se na Ústavu molekulární biologie rostlin BC AV ČR výzkumu genetických modifikací chmele věnuje. Tento typ šlechtění připomíná ale spíše střílbu na slepo, protože mutace vznikají náhodně ve všech genech, což výběr nově vylepšené a zároveň životaschopné odrůdy ohromně ztěžuje. S rozvojem molekulárních technik se proto věda snažila o to nejen poznat, které geny jsou za tu kterou vlastnost zodpovědné, ale také vymyslet techniku, která by umožnila precizní změny pouze v jednom konkrétním genu. V roce 2012 bylo ukázáno, že právě takovou možnost nabízí bakteriální „imunitní“ systém CRISPR/Cas, se kterým je možno v konkrétním genu provést změnu do posledního písmenka přesně. Seznam rostlin upravených touto technologií se dnes neustále rozrůstá od modelových rostlin až po hospodářsky využitelné plodiny, jako je rajče, pšenice či ovocné dřeviny. „Chmel však doposud na seznamu chyběl,“ dodává dr. Kocábek. A právě chmel otáčivý (*Humulus lupulus* L.) se vědcům z Ústavu molekulární biologie rostlin BC AV ČR podařilo jako prvním s použitím technologie CRISPR/Cas upravit. Za svůj první cíl si vybrali modelový gen pro klíčový enzym zajišťující výrobu listových barviv – jeho vypnutí ▶

je totiž na rostlině ihned vidět. Pokusné rostliny měly zcela bílé, případně mozaikovitě listy, a úspěšnost prvního testu a zacílení do genu potvrdily i molekulární analýzy. „Jsem rád, že se nám povedlo tuto metodiku zavést i pro chmel, u kterého navíc představuje určitou komplikaci fakt, že se jedná o vegetativně množenou plodinu“, říká Praveen Awasthi, indický post-doktorand na Biologickém centru a hlavní autor studie, který tuto technologii již dříve použil u banánovníku. Výsledky vědci publikovali v lednu 2021 v mezinárodním vědeckém časopise *Plant Physiology and Biochemistry*. Nyní se tým zaměřil na cílené změny v genech zodpovědných za tvorbu hořkých kyselin, důležitých v pivovarnictví, nebo tzv. prenylovaných flavonoidů, které působí mimo jiné proti rakovině, bakteriím a zánětům. „Technika CRISPR je zcela univerzální systém pro vše živé od mikroorganismů až po lidské buňky a přinese jistě spoustu zajímavých výsledků do budoucna, protože takto lze upravovat specificky zcela konkrétní geny, aniž bychom zasahovali do jiných oblastí genomu,“ vysvětluje přínosy nové metody Praveen Awasthi. Nesporné výhody přináší tato metoda rovněž v tom, že se do organismu nemusí vnášet cizí geny, jako je tomu u GMO. V Evropské unii jsou však od roku 2018 rozhodnutím Evropského soudního dvoru veškeré organismy vytvořené inovativními biotechnologiemi,

včetně CRISPR, regulovány dle právních nařízení vztahujících se ke GMO, a restriktivní předpisy EU tak prakticky znemožňují komerční využití takto upravených rostlin. Biologické centrum AV ČR se v roce 2019 připojilo k iniciativě evropských vědců, kteří znovu žádají Evropský parlament a Evropskou komisi o legislativní změnu, která by použití těchto metod umožnila.

**ZDROJ: WWW.BEZPECNOSTPOTRAVIN.
CZ, AUTOR: BIOLOGICKÉ CENTRUM AV ČR,
18. 1. 2021**

Vědci naučili špenát posílat e-maily. Může varovat před výbušninami

Zní to jako hudba vzdálené budoucnosti, ve skutečnosti se to ale děje už teď. Díky moderním technologiím spolu mohou lidé a rostliny komunikovat, a to doslova. Důkazem budiž počin inženýrů z proslulého Massachusettského technologického institutu (MIT), kteří s využitím nanosenzorů naučili špenát posílat e-maily s informacemi o změnách v půdě. Že jsou rostliny dobrým indikátorem stavu okolní krajiny, ví lidstvo odnepaměti. S přesnou interpretací jejich signálů ale mívalo jisté problémy, neboť naráželo na přírodou danou komunikační bariéru – tedy až donedávna. Pokrok v oblasti nanotechnologií a na nich navázaném oboru rostlinné nano-

bioniky, zdá se, tento problém vyřešil jednou provždy.

Tým vědců z MIT si dal za úkol zkoumat možnost detekce výbušných látek a materiálů v půdě pomocí špenátu. Rostliny jsou velmi dobrými analytickými chemiky, disponují rozsáhlou sítí kořenů, které nepřetržitě odebírají vzorky podzemní vody a mají schopnost samy tuto vodu dopravit až do listů. Právě do listů tým zabudoval uhlíkové nanotrubičky schopné vysílat signál. V případě, že senzory přítomnost nitroaromátů (explozivních materiálů používaných mj. v minách) v podzemní vodě potvrdí, odešlou signál infračervené kameře, která jej následně v podobě e-mailu předá vědcům. Experiment je nejnovější ukázkou toho, jak se lidstvu podařilo překonat komunikační bariéru mezi ním a rostlinami.

Popsanou metodu lze využít i k daleko důležitějším účelům, a sice takovým, jež se bezprostředně týkají znečištění a dalších ekologických změn. Pomocí zabudovaných nanočástic a pozměněného procesu fotosyntézy mohou rostliny detekovat oxid dusnatý, což je chemický prvek vznikající mimo jiné v důsledku hoření. Rostliny reagují na změny prostředí velmi citlivě. Že bude sucho, vědí dlouho dopředu. Dokážou detekovat i velmi malé změny potenciálu půdní vody.

**WWW.EURO.CZ, AUTOR: TOMÁŠ BOHUSLAV,
2. 2. 2021 (KRÁCENO)**

Ze zahraničí

Ze zprávy COPA/COGECA k situaci na trhu zemědělskými produkty způsobené v důsledku omezení v souvislosti s COVID 19 k 12. 2. 2021:

„Odvětví vína:

Omezení COVID 19 (uzavření odvětví Horeca, zrušený cestovní ruch atd.) mají stále vážný dopad na odvětví vína. Spotřeba vzrostla během vánočních a novoročních svátků, zejména u šumivých vín, ale trh od ledna opět zpomalil. Náš vývoz stále trpí i politickým vývojem (např. brexit a americká cla). Odvětví děkuje Komisi za prodloužení výjimečných tržních opatření o další rok, ale k řešení situace jsou naléhavě zapotřebí další rozpočtové zdroje.“

JS

Z jednání pracovní skupiny Víno při C/C dne 14. 12. 2020

Výměna názorů na strategii z farmy na vidličku

Předseda představil téma k diskusi. Po výměně názorů, která proběhla během posledního zasedání pracovní skupiny dne 10. listopadu 2020, se tato rozhodla diskutovat o strategii a jejím dopadu na odvětví vína, což je jedna z různých výzev, kterým toto odvětví čelí, spolu s důsledky pandemie COVID-19 a mnoha obchodními nejistotami. K překonání těchto výzev by Evropská komise měla vytvořit dlouhodobý investiční plán pro odvětví vína, jak již Copa-Cogeca požadovala.

Prezentace GŘ AGRI, oddělení pro víno, o dopadech strategie „z farmy na vidličku“ na odvětví vína

Linda Mauperonová poskytla přehled o situaci v odvětví vína. V rámci strategie „z farmy na vidličku“ a strategie

v oblasti biologické rozmanitosti je nezbytné sledovat cíle snižování pesticidů, nárůst ekologické produkce (v současné době přibližně 10 % celkové plochy vinic) a přezkum udržitelnosti CHOP a CHZO. Pokud jde o reformu SZP: v národních podpůrných programech pro víno by mělo být v obávkách dodrženo stanovené minimální procento, které bude věnováno na přizpůsobení se životnímu prostředí nebo změně klimatu. Podle návrhu Komise by mělo být povoleno více interspecifických odrůd a víno by mohlo být vyráběno s nižším nebo nulovým obsahem alkoholu, aby se vyřešily požadavky spotřebitelů a výchova k odpovědné konzumaci.

Otázky a odpovědi na Komisi

Předseda zdůraznil, že velké úsilí vyžadované touto transformací vůči ochraně životního prostředí by nemělo být zátěží pouze pro výrobce, mělo by být rozděleno do celého dodavatelského řetězce. Pokud jde o cíl snížení přípravků na ochranu rostlin, měli bychom zaměřit své úsilí na maximalizaci účinnosti látek, nikoli pouze na snížení objemů. Pokud jde o organické látky, odvětví chce tento cíl splnit, ale musíme najít alternativy k mědi pro získávání biovin.

Organizace UPA zdůraznila potřebu dodatečných finančních prostředků na překonání současné dramatické hospodářské situace a na splnění nových environmentálních cílů. Organizace LAPAR zdůraznila obavy týkající se snížení používání přípravků na ochranu rostlin. Confagricoltura vyzvala k lepšímu vysvětlení nástrojů, které mají být použity ke splnění těchto ambiciózních cílů, a zdůraznila, že je třeba definovat udržitelnost a mít rozpoznatelnou certifikaci, logo nebo značku pro udržitelnost, jako je logo pro ekologické zemědělství. Zátěž a přidaná hodnota udržitelnosti by měly být rozděleny mezi všechny subjekty dodavatelského řetězce.

Německá agrární komora (DBV) zdůraznila, že z finančního hlediska neobdrželo odvětví vína dodatečnou podporu, aby překonalo dopad kovidové krize, a musí se spoléhat na původní rozpočet. Organizace Agricole sdílela výše uvedené obavy a zdůraznila, že producenti vína čelí mnoha technickým problémům. Byly vzneseny obavy ohledně nedostatku souhrnného posouzení dopadů strategií, což znamená nejasnosti, pokud jde o dlouhodobé účinky. Cooperativas agro alimentarias zdůraznila, že takový přechod vyžaduje čas a že k jeho provedení jsou klíčové další finanční prostředky.

Confagri zdůraznila potřebu definovat udržitelnost v odvětví vína a potřebu najít způsob, jak zlepšit a podpořit to, co toto odvětví již dělá. Interspecifické odrůdy samy o sobě nemohou být řešením změny klimatu v krátkodobém horizontu, je zapotřebí různorodost nástrojů, jako jsou inovativní technologie. Pokud jde o odpovědnou spotřebu vína a vína s nízkým obsahem alkoholu, měli bychom zvážit stávající iniciativy, jako je víno s mírou (Wine in Moderation), a že zásadní změna jednotlivých segmentů na trhu nehrozí.

Komise odpověděla, že je připravena podpořit odvětví vína, protože přispívá k udržitelnosti díky své úloze ve venkovských oblastech, kde není možné pěstovat žádné jiné plodiny, a uznala, že pro přírodu je měď skutečně velkým problémem. Pokud jsou ušlé příjmy z důvodu přeměny na ekologické zemědělství příliš vysoké, měly by o tom členské státy informovat Komisi. Pokud jde o dodatečné financování, paní Mauperonová zdůraznila možnost mobilizovat obrovské finanční prostředky v rozpočtu na rozvoj venkova pro malé a střední podniky na individuálním základě na podporu výrobců. Pokud jde o možnost produkovat a prodávat víno s nízkým obsahem alkoholu a bez alkoholu, návrh ►

reaguje na rostoucí požadavky trhu ve třetích zemích, kterých by se EU neměla zříci. Interspecifické odrůdy jsou dalším nástrojem pro řešení environmentálních omezení. Pokud jde o udržitelnost CHOP a CHZO, Komise vyhodnocuje, jak začlenit určitá kritéria udržitelnosti do systémů jakosti. Nové technologie jsou podporovány a Komise se bude snažit, aby financování těchto nástrojů bylo zahrnuto do budoucích odvětvových nařízení. Komise souhlasí s tím, že je třeba mít holistický přístup: zapojení celého dodavatelského řetězce do tohoto přechodu by mohlo být velmi přínosné.

JS

Zasedání ministrů zemědělství a rybolovu 25. ledna 2021

Na prvním zasedání Rady pro zemědělství a rybolov dne 25. ledna představila portugalská ministryně zemědělství priority EU během současného portugalského předsednictví. Třemi hlavními prioritami jsou spravedlivá, zelená a digitální obnova – konkrétněji 1) evropská obnova, která využívá změnu klimatu a digitální transformaci; 2) plnění evropského pilíře sociálních práv a 3) posílení strategické autonomie Evropy otevřené světu.

Mezi priority patří pět akčních linií:

- Odolná Evropa: podpora obnovy, soudržnosti a evropských hodnot.
- Zelená EU: podpora EU jako lídra v opatřeních v oblasti klimatu.
- Digitální Evropa: urychlení digitální transformace pro občany a podniky.
- Sociální Evropa: posílení sociálního modelu.
- Globální Evropa: podpora Evropy otevřené světu.

V oblasti zemědělství jsou prioritami (1) dohoda o reformě SZP (jaro); (2) dlouhodobá vize pro venkov (červen); (3) udržitelné používání pesticidů, zejména používání biologických kontrolních činitelů proti škůdcům rostlin (rozhodnutí Rady v červnu) a (4) priority EU pro summit EU o výživových systémech (závěr v dubnu). Jednání o SZP jsou pro portugalské předsednictví prioritou a nový model by neměl být „opětovným odnárodněním SZP“.

Po shrnutí stavu reformy SZP měli ministři zemědělství ze všech zemí EU možnost vyjádřit svá stanoviska a projednat své priority. Většina ministrů zdůraznila, že Rada se musí držet svého

postoje a uznat "tvrdě vybojovaný" kompromis vůči Komisi, kterého již dosáhla (NL, EE, HU, CZ, LU, SI, IE a RO). NL kromě toho zdůraznilo, že nové návrhy ze strany Komise již nelze brát v úvahu, a zdůraznilo význam dosažené dohody. EE a MT podpořily návrhy na zvýšení flexibility pro členské státy při provádění ekologických systémů – návrh, který dříve učinilo AT. Zatímco někteří ministři (DE, ES a PL) preferovali dosažení brzké dohody, jiní ministři poukázali na to, že „kvalita konečných rozhodnutí je důležitější než tempo, kterým postupují“ (PL) a že je třeba se vyhnout „univerzálnímu přístupu“ (IE). Někteří ministři zdůraznili význam rovnováhy mezi environmentálními, hospodářskými a sociálními cíli (ES, NL, GR a LV). Další delegace vyjádřily nebezpečí rizika další administrativní zátěže pro zemědělce (RO, HR, IT, SI, FR a DE).

ZDROJ: AREV, 1. 2. 2021, JS

Rakousko: Podpora kompenzace ztrát z prodeje vína

Od pondělí 15. února 2021 lze požádat o finanční prostředky na náhradu ztrát souvisejících s koronavirovou epidemií v odvětví vína. Výpočet ztráty na podnik vychází z porovnání objemů prodeje v hlášeních o zásobách v letech 2019 a 2021 a je prováděn nebyrokraticky bez předkládání dokumentů, jako jsou faktury nebo dodací listy. Aby bylo možné žádat o dotaci, musí být pokles tržeb minimálně 40 %. Výše podpory je 70 % utrpěné ztráty, maximálně však 100 000 EUR na podnik.

Při podání žádosti jsou podniky požádány o odhad očekávaného prodeje v přehledu zásob za rok 2021 pro „prodej sudového vína v Rakousku“ a „prodej lahví“. Musí být také odhadnuty celkové zásoby vína pro rok 2021. Proto je nutné tyto hodnoty stanovit před vyplňováním formuláře, aby bylo možné aplikaci rychle vyplnit. Žádosti nebudou hodnoceny podle data podání! Každá žádost, která bude podána v době od 15. února do 15. června 2021, bude považována za přijatou. Pokud bude překročen celkový dostupný rozpočet, všechny žádosti budou alikvotně sníženy. Okamžité podání proto nevede k žádným výhodám a pouze by mohlo zahltit systém! Vlastní vyhodnocení žádostí pak proběhne až po podání skutečného hlášení o zásobách v roce 2021.

DER WINZER/15. 2. 2021/JS

"Mohlo to být horší"

Nová americká cla na vína z Německa a Francie měla vliv na německé výrobce pouze v omezeném rozsahu. Dosud byla vína pod 14 % obj. alk. z nových cel vyloučena, pokud byla vyvážena ve větších nádobách, jako jsou BiB nebo jako sudové víno. Nově jsou zavedena také cla na perlivá vína a vína s obsahem více než 14 % objemových alkoholů. Jedná se však o kategorie, ve kterých němečtí vývozců dosud téměř nepůsobili. Úvahy o vývozu perlivého vína místo šumivého nebo o vyhýbání se dosavadním tarifům s jinými kategoriemi vína jsou nyní málo zajímavé. Nové tarify ovlivňují mnohem více francouzské vinařství, zejména také proto, že koňak je rovněž postížen novými dávkami. Na rozdíl od prvních cel není těmito opatřeními tentokrát ovlivněno Španělsko.

I pokud jde o dohodu o brexitu, mohlo to být horší. Nejdůležitější je, že nebylo zavedeno žádné další clo. Výpočet ceny by proto měl zůstat stabilní. Ačkoli je brexit spojen s většími náklady, mnoho vývozců zná příslušné procesy z vývozu do jiných třetích zemí. Nové dokumenty producentům přinejmenším umožnily jejich vlastní certifikaci. V obchodě s Velkou Británií již není možné využívat systém EMCS, náhradní systém má přijít od června. Zkomplikuje se také zasílání soukromým osobám, které budou v budoucnu také potřebovat celní dokumenty.

WEINWIRTSCHAFT/18. 1. 2021/JS

Dobrá čísla pro Pinot grigio (DOC delle Venezie)

Plnění do lahví vzrostlo o 4,7 procenta na 1,715 mil. hl. Na tento objem bylo vydáno 214 milionů státních pásek, což je o 10,5 milionu více než v roce 2019. Tento údaj je totožný s výrobou lahví, protože na každé hrdlo láhve musí být přilepena očíslovaná státní páska. Konsorcium oznámilo, že dobrých výsledků dosáhl také vývoz sudových vín. Přes hranice státu putovalo 193 tis. hl, z nichž 47 procent do Německa, 21 procent koupila Velká Británie, USA 12 %, Kanada 6 % a Rakousko 5 %.

Zahraniční stáčírný, které se rozhodnou plnit do lahví DOC delle Venezie, podléhají zvláštním kontrolám certifikačního institutu Triveneta. Stáčírný ▶

ny pak pracují podle daných předpisů a jsou vždy pod dohledem kontrolního orgánu Triveneta. Plnění ročníku 2020 začalo již v říjnu, o měsíc dříve než ve dvou předchozích letech. Na konci roku bylo na láhvi o 67 procent více mladého vína než ve stejném období předchozího roku. DOC také nemá problémy se zásobami vína na skladě. Snížily se o 121 tis. hl (42 %). V roce 2020 by také mohly být ukončeny všechny oficiální procesy vzniku DOC. Konsorcium bylo zapsáno do rejstříku EU eAmbrosia a ministerstvo zemědělství mu oficiálně svěřilo odpovědnost za ochranu ochranných známek, propagaci, informace a kontrolu DOC. Konsorcium může nyní požádat o podporu prodeje na úrovni EU.

WEINWIRTSCHAFT/21. 1. 2021/JS

Šampaňské přibrzdilo

Klesající prodej vede Union Champagne ke snížení povoleného výnosu hroznů v roce 2021. Prezident družstevního sdružení Union Champagne Dominique Babé oznámil během každoroční, tentokrát virtuální, valné hromady meziroční pokles prodeje šampaňského o 15 procent. Takový byl stav do konce července 2020. Na konci prosince 2019 byl zaznamenán růst o 17 procent, který drasticky poklesl kvůli korona-krizi v první polovině roku 2020. S ohledem na tuto skutečnost navrhuje Babé pro tento rok maximální výnos hroznů 9 000 kg/ha, což je o 1 000 kg/ha méně než v roce 2019.

Již v roce 2019 nebylo dosaženo cíle 300 milionů lahví. Oproti roku 2018 byl prodej o 2 % nižší a činil 297 milionů lahví. Prezident předpokládá v roce 2021 prodej 240 až 260 milionů lahví. Průměrná prodejní cena však v roce 2020 mírně vzrostla a činila 17,43 eur včetně daní za láhev. S ohledem na celkovou situaci chtějí odložit investici ve výši 5,5 milionu eur do Mesnil sur Oger (salon šampaňských vín). Union Champagne má v současné době 14 členských družstev s 2 330 vinaři.

WEINWIRTSCHAFT/ 21. 1. 2021/JS

Aktuální data z Champagne

Comité interprofessionnel du vin de Champagne (CIVC) oznámil prodej 245 milionů lahví šampaňského v roce 2020,

což znamená pokles o 18 procent oproti roku 2019. Očekává se obrát 4 miliardy eur, tedy ztráta jedné miliardy eur za rok. Důvodem je uzavření důležitých spotřebitelských a prodejních center v souvislosti s pandemií a zrušení mnoha akcí. Francouzský trh, který již před krizí klesal, se zhroutil o 20 procent. Pokud jde o vývoz, pokles zaznamenali také tři nejdůležitější zákazníci šampaňského: USA (-20 %), Velká Británie (-20 %) a Japonsko (-28 %). Ztraceny byly také tradiční evropské trhy, ale výrazně méně než ukazují hlavní dovozci, jako je Belgie (-5 %), Německo (-15 %) a Švýcarsko (-9 %). Na australském trhu naopak byl zaznamenán růst šampaňského o 14 procent. Celkově podle CIVC vývozní trhy ztratily přibližně 16 procent svého objemu.

Jde o černý rok, jak oznámil CIVC, ale ne tak špatný, jak se obával na začátku července, kdy propadl činil minus 30 procent. V neposlední řadě kvůli dobrým obchodům na konci roku se očekává, že se trh v roce 2021 stabilizuje. Objem sklizně, který měl být uveden na trh a který byl stanoven na 8 000 kg/ha pro rok 2020 s ohledem na důsledky zdravotní krize, byl 1. února 2021 zvýšen o 400 kg/ha. Odstraněním rezervy hroznů by se měl zvýšit prodej. Navzdory krizi je podporováno úsilí celého odvětví o vytvoření větší přidané hodnoty a k přechodu na ekologické vinařství. Champagne má vlastní certifikaci s názvem „Udržitelné vinařství v Champagne“ s cílem zcela se vyhnout herbicidům do roku 2025 a být stoprocentně ekologicky certifikováno do roku 2030.

WEINWIRTSCHAFT/27. 1. 2021/JS

V roce 2020 bylo připraveno více než 500 milionů lahví vína Prosecco DOC

Objem produkce Prosecco DOC zaznamenal v roce 2020 růst o 2,8 procenta. Byla tak překročena historická hranice 500 milionů lahví.

Prosecco DOC uzavřel rok 2020 s růstem výroby o 2,8 % ve srovnání s předchozím rokem. Podle konsorcia Prosecco to odpovídá nárůstu přibližně o 14 milionů lahví. Skutečnost, že byla překročena hranice 500 milionů lahví, je milníkem pro Prosecco DOC. Pracuje se na zvyšování prodeje a úrovně kvality, ale také na posilování povědomí spotřebitelů. Zdá se, že za růst je primárně zodpovědná nově schválená Prosecco Rosé, jehož

bylo certifikováno 16,8 milionů lahví. Rekordního množství bylo v roce 2020 dosaženo také ve kvalitativním stupni Prosecco DOCG. Consorzio Conegliano Valdobbiadene Prosecco Superiore DOCG vykazovalo 92 milionů certifikovaných lahví.

DER WINZER/1. 2. 2021/JS

Brunello prodalo o 12 % lahví více

Konsorcium Brunello di Montalcino oznámilo, že v roce 2020 bylo naplněno přibližně devět milionů lahví vínem Brunello. To je o 12,2 procenta více než v předchozím roce. Výsledek byl dosažen díky skvělému hodnocení ročníku 2015, který se na trh dostal počátkem roku 2020. Ročník 2015 byl o 53 procent lepší než ročník 2014 a o 32 procent lepší než ročník 2013. U posledního ročníku 2016, který byl hodnocen minimálně stejně dobře, bylo v období od listopadu do prosince požádáno již o 2,7 milionu státních pásek.

S ohledem na současnou ekonomickou situaci je celkový výsledek absolutně pozitivní, i když by růst byl v běžné době minimálně dvakrát tak vysoký. Bylo štěstí, že v tomto obtížném období následovaly dva po sobě jdoucí roky, které patří k největším v tomto století. Rok 2015 umožnil dobře se bránit na trhu. Rok 2016 má vše, co je zapotřebí k upevnění značky Brunello mezi největšími viny světa.

Prodej vína Rosso di Montalcino zůstal v roce 2020 stabilní na 4,1 milionu lahví (-1 %).

WEINWIRTSCHAFT/22. 1. 2021/JS

DOC Sicília hájí své pozice

Produkce DOC Sicília klesla z 95,6 milionů lahví v předchozím roce na 90,8 milionů v roce 2020, což znamená, že důsledky pandemie zmařily kontinuální růstový trend posledních let. S těmito 5 % jsou však ztráty relativně malé, a to i díky různým kampaním konsorcia. DOC Sicília zvýšila své propagační aktivity především na trzích, kde je stabilní spotřeba a existuje prostor pro růst, například v USA, Kanadě a Německu. Vsadili také na místa, jako je Čína, ze kterých vycházejí povzbudivé signály. Ve spolupráci se státní propagační agenturou ICE uspořádalo konsorcium v roce 2020 osobní se- ▶

mináře ve třech čínských městech a oslavovalo tak více než 300 dovozců, novinářů, someliérů a majitelů restaurací.

WEINWIRTSCHAFT/4. 2. 2021/JS

Čínský trh s vínem se zmenšuje

Čínský trh s vínem se v roce 2020 zmenšil. Dovoz vína poklesl o 28,8 procenta na 4,7 milionu hektolitrů a jejich hodnota rovněž poklesla o 19,9 procenta na 2,83 miliardy amerických dolarů (2,35 miliardy eur). Experti očekávali ještě další pokles. V přípravě na cla vůči Austrálii si totiž obchodníci vytvořili zásoby. Zdá se, že přechod na místní produkty není důvodem poklesu dovozu, protože čínská produkce vína již pátý rok po sobě klesla na 4,13 milionu hl, což je o 6,1 procenta méně než v předchozím roce.

WEINWIRTSCHAFT/3. 2. 2021/JS

Vývoz vína z Austrálie klesá

Při pohledu na prvních deset měsíců byl rok 2020 dobrým rokem pro australské vývozce vína. Na konci října dosáhl australský vývoz vína nového 12 měsíčního rekordu v prodeji. O dva měsíce později vypadá situace zcela jinak. V roce 2020 klesla hodnota australského vývozu vína o 1 procento na 2,89 miliardy AUS dolarů (přibližně 1,8 miliardy €). Exportované množství vzrostlo o 0,5 procenta na 7,47 milionu hl.

Za pokles jsou odpovědná dovozní cla uvalená Čínou v listopadu, která měla okamžitý účinek. Již v listopadu klesla hodnota australského vývozu vína do Číny ve srovnání s předchozím rokem o více než 50 procent, v prosinci se vývoz snížil na nulu. V dohledné době se neočekává žádné zlepšení. Z pohledu celého roku zůstává Čína zdaleka největším trhem, a to za prvních deset měsíců s hodnotou 1,15 miliardy dolarů (-10%), následovanou Velkou Británií (456 milionů dolarů, +29%) a USA (434 milionů dolarů, +4%).

WEINWIRTSCHAFT/3. 2. 2021/JS

Soudní proces proti zákazu prodeje alkoholu v Jižní Africe

Jihoafrický svaz producentů vína Vinpro oznámil 27. ledna 2021, že podal ža-

lobu proti zákazu prodeje alkoholu v Jižní Africe. Dne 28. prosince 2020 vstoupil v Jižní Africe v platnost zákaz prodeje alkoholu, již potřeť v průběhu roku. Jihoafrická vláda toto opatření odůvodnila skutečností, že v pandemii Covid 19 by nemocnice měly být osvobozeny od léčby související s alkoholem. Vinpro ve své tiskové zprávě zdůrazňuje, že během pandemie vždy hledal kontakt s vládou. Vinaři zavedli řadu ochranných opatření, aby zabránili šíření Covid-19. Vinpro rovněž principiálně chápe ochranná opatření vlády. S ohledem na klesající počet infekcí je však zákaz alkoholu nadměrný, zbytečný, neopodstatněný a kontraproduktivní. Vinpro požaduje flexibilnější a diferencovanější přístup založený na empirických datech. O pokračování zákazu prodeje alkoholu, který obvykle závisí na vývoji pandemie, by se mělo rozhodovat na úrovni provincií. Vzhledem k 19týdennímu zákazu prodeje alkoholu od března 2020 se jihoafrické vinařské odvětví nachází v obtížné ekonomické situaci. V nadcházejícím podzimu by ve sklepech mohly nastat problémy s kapacitou kvůli pandemickému poklesu prodeje.

WEINWIRTSCHAFT/27. 1. 2021/JS

Nová metoda pro odstranění TCA

Amorim oznámil uvedení na trh technologií „Naturity“ a „Xpür“, pro eliminaci detekovatelného TCA z přírodních korků a pro optimalizaci v oblasti mikroaglokorků. Jak výrobce korku uvedl, výzkum k patentu přihlášené technologie Naturity začal v roce 2016 a je založen na principech tepelného uvolňování těkavých nebo rozpustných sloučenin. Díky nesequenční aplikaci tlaku, teplotě, vyčištěné vodě a času je možná extrakce více než 150 těkavých sloučenin, včetně TCA. V tomto procesu se nepoužívají žádné umělé přísady. S novou metodou dosahuje přírodní korek smyslové neutrality s hodnotami obsahu TCA pod prahem vnímání. „Naturity“ současně zesiluje senzorické vlastnosti NDtech, procesu screeningu, který analyzuje každý korek jednotlivě a vyřazuje korky s obsahem TCA nad hranici vnímání (0,5 ng/l).

Výsledkem dalšího nového vývoje je „technologie Xpür“, rovněž od společnosti Amorim. Byla vyvinuta pro další zlepšení mikroaglokorků v senzorické oblasti. Xpür optimalizuje předchozí

superkritické čištění korkového granulótu CO₂. Nová a inovativní technologie využívá o 75 procent méně energie a o 90 procent méně CO₂. Kromě toho Xpür dosahuje redukce TCA na 0,3 ng/l v ošetřených mikroaglokorcích, zatímco fyzikálně-mechanické vlastnosti korku zůstávají plně zachovány. Výsledkem je, že mikroaglokorky obsahují nejvyšší možný podíl korkového granulótu a nevyžadují žádné chemické přísady, aby si zachovaly přirozené vlastnosti korku. Xpür se používá k ošetření technických korků Neutrocork Premium a QORK, poslední obsahuje inovativní pojivo vyrobené ze 100 procent z polyolů rostlinného původu.

DDW/21. 1. 2021/JS

V rámci projektu VITIFIT byla zveřejněna data o PIWI-odrůdách na německém trhu

Vinaři pěstující PIWI odrůdy se například vyjadřovali k jejich kladným a záporným stránkám. Za kladné stránky naprostá většina považuje pěstitelské a vinifikační vlastnosti, za negativní pak prodej vína těchto odrůd. Jejich konkurenceschopnost s klasickými odrůdami považuje za dobrou jen 13 %, 50 % se domnívá, že je přijatelná, ale je nutné je ještě vylepšit a 38 % uvedlo nízkou konkurenceschopnost.

Vinaři a obchodníci tyto odrůdy charakterizují jako málo známé, vyžadující vždy výklad, mají nezajímavé názvy, jejich společný název „PIWI“ je příliš technický a styl vína je nejasný. K opatřením, jak situaci zlepšit, navrhuje: zvýšit jejich atraktivitu, více je rozšířit v praxi a zvýšit jejich kvalitu vína, podpořit přesvědčování vinařů a vzájemnou výměnu jejich zkušeností a jednotlivé odrůdy aktivně propagovat. Vinařské svazy a instituce k tomu doplňují šířit nové vědecké poznatky, podpořit informování široké veřejnosti, pořádat přednášky a soutěže vín.

Při degustacích červených vín se ukázalo, že odrůdy Cabernet Cortis a Satin noir mají svůj vlastní senzorický profil, zatímco Laurot se podobá odrůdě Merlot. Jako nejvhodnější způsob vinifikace byl nejčastěji vyhodnocen ohřev rmutu. V případě bílé odrůdy Calardis blanc byly všechny vzorky hodnoceny výše než kontrolní Ryzlink rýnský. Obdobně dobře dopadly i vzorky odrůdy Sauvignon při porovnání se Sauvignonom ▶

blanc a Cabernet blanc měl v průměru rovněž vyšší hodnocení než tato kontrola. Analytické hodnocení bylo provedeno u odrůd Muscaris a Muškát žlutý s cílem zjistit, zda lze tyto dvě odrůdy od sebe odlišit. Ukázalo se, že sensoricky to možné již není, ale analyticky velmi dobře.

Celý projekt je pětiletý (2019 – 2024) a je hrazen Spolkovým ministerstvem zemědělství Německa. Více na adrese: <https://piwi-international.de/aktuelles/news-forschung/>

VITIFIT/JS

Vína ve vesmíru

Více než rok zůstalo na vesmírné stanici ISS dvanáct lahví vína Bordeaux. Francouzsko-němečtí vědci nyní zkoumají účinky vesmírných podmínek na vína.

Před čtrnácti měsíci přistálo na mezinárodní vesmírné stanici ISS dvanáct lahví Bordeaux – pro výzkumné účely, posádka každopádně nesmí pít alkohol. Nyní se vína, která byla zaslána na ISS jménem lucemburské společnosti Space Cargo Unlimited, vrátila na Zemi. V rámci francouzsko-německého výzkumného projektu, do kterého je zapojena univerzita v Erlangenu, je nyní třeba analyzovat a porovnat vína Merlot a Cabernet Sauvignon se stejnými lahvemi, které jsou běžně skladovány na zemi. Očekává se, že kosmické paprsky a stav beztlaku budou mít na vína významný dopad. V Bordeaux je plánována také ochutnávka tohoto vesmírného vína. Z vesmíru se údajně vrátilo také 320 sazenic révy vinné. Podle Nicolase Gaumeho z Space Cargo Unlimited lze předpokládat, že z nich vysazená vinice si díky vesmírnému stresu vytvoří větší odolnost. To by mohlo být užitečné při přizpůsobování zemědělství klimatické krizi.

DER WINZER/3. 2. 2021/JS

Spojené arabské emiráty hlásí enormní poptávku po nealkoholických alternativách nápojů

18. 1. 2021 Trend, který je v posledních letech po celém světě, neminul ani Spojené arabské emiráty. Řeč je o rostoucí oblibě nealkoholických nápojů, jako jsou piva či alternativy klasických alkoholů. Nejen specializované prodejny,

ale také klasické supermarkety se v posledních dvou letech stále častěji plní těmito nápoji. V tomto případě nešlo o vytváření poptávky, ale o chybějící nabídku ze strany místních prodejen. Kdo se do tohoto obchodu přidal, hlásí neustále rostoucí tržby a úspěch. Konečně není výjimkou, že k možnostem brunchů, což je velmi populární způsob, jak v emirátech trávit víkend pro většinu expatů, vedle alkoholického, francouzského a nealkoholického balíčku přibývají také non-alcoholic spirits. Tedy nealkoholické alternativy alkoholických nápojů.

Mluvčí řetězce Spinneys prohlásil, že trend reflektuje rostoucí poptávku v ostatních světových metropolích. Jejich prodeje těchto alternativ během loňských Vánoc a Nového roku předběhly ty s klasickými nealkoholickými nápoji, jako je Coca-Cola nebo Pepsi. V letošním roce byla poptávka po nealkoholickém pivu vyčíslena na závratných 18 miliard dolarů a do roku 2025 se plánuje dokonce zvýšení na 25 miliard. To jsou hlavní důvody, proč řetězce Spinneys a Waitrose přidávají stále větší nabídku těchto produktů. Jedním z velkých hráčů, který letos vstoupil na místní trh, je firma Heineken. Ta spustila své 0.0% pivo jako horkou novinku pro místní trh. Díky tomu se očekává, že se další velká jména do tohoto trendu přidají. Pokud si říkáte, že to dělá mnoho firem, opak je pravdou. Nesmíme zapomínat, že jsou Spojené arabské emiráty muslimskou zemí a alkohol nese zvláštní pravidla. Pokud se tedy nápoj prezentuje jako nealkoholický, nesmí obsahovat žádnou stopu alkoholu. V tom naráží většina jak českých tak světových firem, u kterých nealkoholické pivo nejenom během procesu výroby, ale také hotový produkt, nese stopy alkoholu.

Zvyšující poptávky si všimají i podnikatelé. I proto se vedle klasických obchodů začínají objevovat speciální firmy, jako například Drink Dry Store, které svůj obchod postavili na nedostatek takových nápojů v emirátech. Díky tomu slaví obrovský úspěch. I když se o emirátech říká, že jsou až příliš zásobované a uspět je nyní velmi těžké, nové trendy otevírají dveře i do tohoto silně konkurenčního prostředí. V posledních měsících jsou to jak nealkoholické alternativy nápojů, tak například Košer produkty.

LUKÁŠ ZAMRZLA, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT
VELVYSLANECTVÍ ČR V ABÚ DHABÍ, MOB.:+
420 602 768 207, LUKAS_ZAMRZLA@MZV.CZ

Polsko zavedlo daň na slazené nealkoholické nápoje, ceny vzrostly až o 40 %

Polsko od ledna 2021 zavedlo novou daň na slazené nealkoholické nápoje, nová daň se vztahuje na všechny nealkoholické nápoje obsahující cukr a další sladidla. Daň má dvě roviny – jednu fixní, která daní nápoje shodně v míře 11 eurocentů za litr, a druhou flexibilní, která je odvozena od množství cukru a sladidel ve 100 ml nápoje. Vlivem zavedení nové daně vzrostly ceny některých nápojů až o 40 %. Podle vyjádření polské vlády má nová daň napomoci boji s obezitou. Polský potravinářský a nápojový průmysl se ale obává, že nová daň povede k bankrotu řady zejména malých a středních producentů nápojů. Někteří producenti již v návaznosti na zavedení daně zahájili proces reformulace receptur.

ZPRAVODAJ PK ČR 2/2021

Mléko z GM kvasinek vypadá a chutná jako od krávy

Mléčné výrobky se možná brzy dočkají biotechnologické revoluce. Pracuje na tom výzkumný tým izraelské Tel Aviv University. Lidé za tímto projektem věří, že v dohledné budoucnosti budeme v obchodech nakupovat mléčné výrobky, které budou mít stejnou chuť i vzhled, jako současné výrobky tohoto druhu – ale budou se lišit v jedné drobnosti. Nebudou pocházet z krávy, nýbrž z kvasinek. Výzkum a vývoj kvasinkového mléka vede Tamir Tuller z Tel Aviv University, který spolupracuje s podnikatelem v potravinářských technologiích Eyalem Ifferganem. Společně založili startup se slibným názvem Imagindairy, který usiluje o doposud nevídanou věc – výrobu kravského mléka kvasinkami. Jak uvádí Tuller, v jejich startupu jsou i potravinářští inženýři a experti ze Strauss Group, což je jeden z největších výrobců potravin v Izraeli. V současné době usilují o získání mléčných proteinů z kvasinek, které pak následně používají k výrobě sýru. Stále je co vylepšovat. Produktivitu výrobního procesu, chuť výsledných produktů, a v neposlední řadě i jejich cenu. Nejde přitom o žádnou náhražku mléka, jako je například sójové mléko. Cílem Imagindairy je vytvářet produkty, které budou totožné s produkty, na jejichž počátku ▶

byla kráva. Dělalí to tak, že vkládají kraví geny zodpovědné za tvorbu mléka do genomu kvasinek. Autor: RNDr. Stanislav Mihulka, Ph.D. Více informací naleznete zde: <https://phys.org/news/2021-01-yeast-cow.html>

ZDROJ: WWW.BEZPECNOSTPOTRAVIN.CZ,

AUTOR: GATEZBIOTECH, 14. 1. 2021

Evropská komise schválila použití osmi geneticky upravených užitkových rostlin v potravinách a krmivu

Evropská komise schválila dne 22/01/2021 použití osmi geneticky upravených užitkových rostlin v potravinách a krmivu. Konkrétně se jedná o tři druhy kukuřice, dva druhy sóji a obnovení autorizace dalších tří druhů kukuřice. Všechny rostliny byly podrobeny odbornému procesu autorizace (zahrnující i posouzení ze strany Evropského úřadu pro bezpečnost potravin), jež je platná po dobu 10 let.

ZPRAVODAJ PK ČR 4/2021

Riziko negativních dopadů pesticidů na životní prostředí a lidské zdraví kleslo mezi roky 2011 a 2018 o 17 %

Evropský statistický úřad Eurostat zveřejnil Zemědělské, lesnické a rybolovné statistiky za rok 2020. Ze statistik Eurostatu vyplývá, že rizika, která představují pesticidy pro životní prostředí a lidské zdraví, klesla mezi roky 2011 a 2018 o 17 %. Eurostat při výpočtu rizika vzal v potaz prodej pesticidů a záťažový faktor látek obsažených v pesticidech. Eurostat navrhl využití této metody výpočtu rovněž pro kalkulaci výsledků členských států EU při plnění cílů Evropské zelené dohody.

ZPRAVODAJ PK ČR 2/2021

Méně pesticidů a více biotopů v Německu

Omezení a zákazy přípravků na ochranu rostlin a dalších »chráněných biotopů« jsou předmětem koncepčního dokumentu pro změnu vyhlášky o ochraně rostlin, kterou nyní předložilo Spolkové ministerstvo zemědělství (BMEL). BMEL rozděluje plánované změny na čtyři »základní prvky«:

- Prvek 1 je vnitrostátní zákaz používání přípravků na ochranu rostlin ve vzdálenosti 5 metrů od »vod vyššího řádu«. Pro »menší vodní útvarý« však BMEL nestanovuje žádné národní předpisy.

- Druhý prvek koncepčního dokumentu stanoví »posílení chráněných oblastí«. V chráněných národních oblastech (národní parky, přírodní rezervace, přírodní památky a »zákonně chráněné biotopy«) by mělo být zakázáno používání herbicidů a insekticidů, které jsou pro včely nebezpečné. Mělo by se rozlišovat mezi stanovišti fauny a flóry (FFH) a chráněnými ptačími oblastmi. Pokud se tyto oblasti nacházejí v národních parcích a přírodních rezervacích, měly by se na ně vztahovat také zákazy. U oblastí využívaných pro zemědělství nebo lesnictví v těchto oblastech považuje BMEL odpovídající zákazy za nepřiměřené, protože by to znamenalo konec pro mnoho zemědělských podniků. Z německé viniční plochy je přibližně 1 338 hektarů v oblastech FFH (z toho je více než polovina v severním Württembersku) a asi 9 725 ha v chráněných ptačích oblastech (z toho se téměř polovina nachází v regionu Kaiserstuhl).

- Prvek 3 koncepce BMEL stanoví rozšíření chráněných biotopů, včetně kamenných bloků a suchých kamenných zdí teras, přičemž při označení je třeba použít přísná kritéria a vyloučit »ekonomické plochy«.

- Čtvrtým prvkem konceptu BMEL jsou omezení používání glyfosátu až do jeho úplného zákazu. Glyfosát by měl být povolen používat, pouze pokud jiná opatření nejsou možná nebo přiměřená, proti problémovým plevelům a na plochách ohrožených erozí. Jakmile již nebude povoleno žádné použití této účinné látky v EU a uplyne doba povoleného prodeje a doby použití ze zásob, glyfosát má být podle koncepce BMEL zcela zakázán.

DDW/21. 1. 2021/JS

Vandalismus vinařů za udržení glyfosátu, situace ve Francii se stupňuje

Nápis "Crav - glypho" byl nalezen na budovách francouzského institutu révy a vína (IFV). K tomu poničené vstupní dveře, rozbitá okna kanceláří a dvě venkovní části klimatizace mimo provoz. Zaměstnanci IFV z Grau-du-Roi tento stav budovy našli v pátek ráno

29. ledna. Prezident IFV Bernard Angelras strávil kvůli tomu celý den s četníky a prokurátorem. »Zločinci si zvolili špatný cíl. Představenstvo IFV tvoří vinaři, kteří svou profesi hájí. Před dvěma lety jsme úřady upozornili na nemožnost ekonomicky pěstovat révu bez glyfosátu na svažitých vinicích a kamenitých půdách,« vzpomínal 1. února Bernard Angelras.

Bernard Angelras, sám vinař v Costières de Nîmes, rozhodnutí vlády lituje. »Měli jsme dostat šest nebo sedm let přechodného období. Omezit nás na 450 g/ha/rok a žádat nás, abychom investovali do drahých zařízení na obdělávání vinic v době krize, je brutální,« konstatuje. Prezident proto chápe, že vinaři jsou vystresovaní a rozzlobení, »zejména proto, že zdravotní situace přerušila sociální vazby a zvýšil napětí. Ale autoři této akce zapomněli, že IFV je na jejich straně. Nyní, když již vláda rozhodla, je naší úlohou nabízet vinařům řešení.«

WWW.VITISPHERE.COM/MARION

BAZIREAU/1. 2. 2021/JS

Ve Francii schválili zákon o ochraně zvuků a pachů venkova

Ve Francii i druhá komora parlamentu schválila zákon o ochraně zvuků a pachů venkova. Chránit bude kohoutí kokrhání, hlučný cvrkot cikád, kvákání žab i pach hnoje, který se line ze stájí. Normu poslanci navrhli v reakci na několik soudních sporů z minulých let, které vedli rekreanti či přistěhovalci z měst s původními obyvateli francouzského venkova, informovala agentura AFP. Zákon na ochranu »smyslového dědictví« francouzského venkova schválila dolní komora parlamentu již loni v lednu. Po roce jej podpořili také senátoři, a zákon tak může vstoupit v platnost. Zákon pomůže ochránit francouzský venkov. Lidé totiž podle něj budou muset přijmout skutečnost, že se životem na venkově jsou spojené i »určité nepříjemnosti«. Zákon na ochranu smyslového dědictví venkova francouzští politici navrhli v reakci na několik soudních sporů z minulých let. Asi nejvíce pozornosti se dostalo kauze kohouta Maurice. Ranní kokrhání hřebenáče z francouzského ostrova Oléron rušilo pár penzistů při pobytu na jejich venkovském sídle. Obrátili se proto na soud. Ten však předloni rozhodl, že Maurice smí dál kokrhát. Loni v prosinci uložil soud na jihu Fran-

cie podmíněčný trest pěti měsíců vězení a tříletý zákaz držení zbraně muži, který zabil sousedova kohouta Marcela. Opeřence zastřelil a poté nabodl na železnou tyč, protože podle něj kokrhal příliš hlasitě. Další soud loni ve městě Dax na západě Francie rozhodl, že kachny na malé farmě u pobřeží Atlantiku mohou navzdory stížnostem sousedů dál nerušeně káchat.

ZDROJ: WWW.ZEMEDEC.CZ, AUTOR: PETRA VAŇATOVÁ, 25. 1. 2021 (KRÁCENO)

Loňská celosvětová průměrná teplota byla o 0,6 stupně Celsia vyšší oproti období 1981 až 2010. Rok 2020 se spolu s rokem 2016 staly nejteplejšími roky v historii měření. To znamená, že pokračuje série mimořádně teplých let, která začala v roce 2015.

ZDROJ: ZPRÁVY Z MZE 2/2021

Označování potravin podle jejich dopadu na životní prostředí

Skupina francouzských potravinářských podniků začala používat nový systém označování potravinářských výrobků hodnotící dopad výroby potravin na životní prostředí. Označení EcoScore, podobně jako francouzské nutriční značení NutriScore, hodnotí každý produkt barevně kódovanou známkou. EcoScore hodnotí recyklovatelnost obalů, etiket, země původu a sezónnost výrobku hodnocením na škále A (zelené) – nízký dopad, po E (červené) – vysoký dopad. Hodnocení je životní cyklus potravinářských výrobků včetně emisí CO₂ z výroby a dopravy, znečištění ovzduší, vody, půdy a ztráta biodiverzity.

ZPRAVODAJ PK ČR 3/2021

Španělsko se připravuje na zavedení značení výživových hodnot na předních stranách obalů potravin pomocí systému NutriScore, vláda rovněž připravuje posílení investic do produkce alternativ masných výrobků

Španělsko se připravuje na zavedení značení výživových hodnot na předních stranách obalů pomocí systému NutriScore, k zavedení systému by mělo dojít v prvních čtyřech měsících roku 2021.

Španělský systém bude založen na hodnocení potravin od - 15 (nejvíce zdravé potraviny) po + 50 (nejméně zdravé potraviny), barevně bude využívat značení od tmavě zelené (A) po tmavě červenou (F). Zavedení nového systému nebude podle vyjádření zástupců španělské vlády povinné, i tak je ale iniciativa intenzivně kritizována ze strany potravinářského průmyslu. Španělská vláda rovněž plánuje investovat 5,2 milionu EUR do projektu kultivace laboratorního masa z živočišných buněk. Obecným cílem projektu je prozkoumat, zda by laboratorně pěstované maso a jeho spotřeba mohly přecházet onemocněním spojovaným s konzumací červeného masa (např. rakovina tlustého střeva).

ZPRAVODAJ PK ČR 5/2021

Bude rok 2021 v USA boomem pro potraviny a nápoje s obsahem výtažků z konopí?

Tento boom byl očekáván již v uplynulém roce, neboť schválením Farm Bill v roce 2018 (zásadní legislativa pro oblast zemědělství v USA) bylo konopí a určité deriváty (CBD – kanabidiol) vyjmuty ze seznamu kontrolovaných substancí. Řada společností se začala možnostmi využití konopí v potravinářství intenzivně zabývat, investovány byly miliony dolarů, ale pandemie koronaviru tyto snahy zbrzdila (podobně jako stále nejasné regulační prostředí). V této oblasti se gesce dělí mezi několik národních institucí – zejména USDA (ministerstvo zemědělství), FDA (Úřad pro potraviny a léčiva) a DEA (Úřad pro potírání drog). Z toho také vyplývá nejasná právní úprava ohledně derivátů konopí jak na federální, tak i státní úrovni. Využití marihuany pro rekreační účely nechme stranou, ale nejednoznačné právní prostředí platí i pro kanabidiol, protože přidávat konopí a deriváty do potravin a nápojů je na federální úrovni stále nezákonné. To by se mělo velmi rychle změnit, protože FDA pracuje na základě poptávky nejen od výrobců, ale i od spotřebitelů na úpravě. Řada výrobců v USA je již připravena své výrobky vrhnout na trh – jako například níže uvedená zmrzlina nebo hard seltzer (alkoholický nápoj na bázi sodové vody a lihoviny).

Konkurence ale jistě dorazí od severního souseda – Kanady, kde je již možné tyto produkty najít v regálech prodejen potravin. Kanadské firmy se připravují

na vstup na americký trh, některé z nich investují do amerických firem nebo se skupují. Ukazuje se zde blízkost konopného a pivovarského segmentu, neboť často míří na stejného spotřebitele. A tyto vazby se budou ještě dále utužovat i do budoucna. Nadnárodní pivovarské společnosti AB InBev nebo Molson Coors již uzavřely partnerství nebo rozšířily své působnosti i do odvětví konopí. Euromonitor předpovídá, že trh s konopnými produkty (včetně nápojů a potravin) v USA poroste z přibližně 11,5 miliard USD v roce 2020 na 53,6 miliard USD v roce 2025.

PETR JEŽEK, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT VELVYSLANECTVÍ ČR VE WASHINGTONU, D. C., PETR_JEZEK@MZV.CZ, 26. 1. 2021

JAPONSKO podpoří výrobu nových potravinářských technologií

Zaměřit se chce na špičkové potravinářské technologie v sektorech jako např. výroba náhražek masa z rostlinných surovin jako jsou fazole, chov ryb v umělých nádržích, nebo použití robotů a informačních technologií pro přípravu a logistiku potravin. S rostoucím důrazem na bezpečnost potravin a z důvodu silících obav z jejich nedostatku, se trh s takovými technologiemi rychle rozšiřuje v Evropě, USA a Asii. A Japonsko nechce zůstat pozadu. Pracovní skupina zástupců japonského Ministerstva zemědělství a soukromých firem pracuje na propagaci a vytváření norem pro zajištění kvality potravin. Vláda plánuje zahájit v následujícím fiskálním roce (od dubna) program na podporu nových potravinářských technologií, připravuje také dotace do výše v přepočtu 8 milionů Kč (na firmu) společně, které mají v úmyslu expandovat do zámoří.

Japonsko také vypracovalo akční plán na zvýšení vývozu zemědělských výrobků. Plán se zaměřuje na 27 klíčových zemědělských, rybářských a lesnických položek, např. kvalitního hovězího masa, jablek, čaje, ryb a mořských plodů a stanovuje vývozní cíle, kterých má být do roku 2025 dosaženo. Identifikuje také konkrétní trhy, kde je vysoká poptávka po klíčových položkách. Dle akčního plánu by mělo dojít ke zvýšení vývozu hovězího masa o 400 %, čaje o 100 %, saké o 125 % a jablek o 20 %. Očekává se, že nejvýrazněji poroste vývoz do Hongkongu, Tchaj-wanu, USA a EU. Premiér Suga, navazuje v podpoře exportu ▶

zemědělských komodit na svého předchůdce Shinzo Abeho z důvodu klesající domácí poptávky kvůli stárnoucí japonské populaci.

IRENA LEOPOLDOVÁ, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT, VELVYSLANECTVÍ ČR V TOKIU, IRENA_LEOPOLDOVA@MZV.CZ, 26. 1. 2021

Druhé výročí obchodní dohody mezi EU a Japonskem ve znamení dalšího posilování vazeb

Tisková zpráva Komise, Brusel, 1. únor 2021 – Dohoda o hospodářském partnerství mezi EU a Japonskem slaví dne 1. února své druhé výročí. Smíšený výbor zřízený podle dohody schválil při této příležitosti významná zlepšení dohody. Každá strana bude mít dalších 28 chráněných zeměpisných označení, dále se usnadní také vzájemný obchod s vínem a vozidly.

Dohoda o hospodářském partnerství mezi EU a Japonskem patří mezi nejdůležitější dohody EU. Na EU a Japonsko společně připadá čtvrtina světového HDP a dvoustranný obchod dosahuje přibližně 170 miliard eur ročně. Tato dohoda usnadnila a zlevnila vzájemný obchod evropských a japonských výrobců a těží z ní i zemědělci. Nyní je díky intenzivní spolupráci chráněno dalších 28 kvalitních zemědělsko-potravinářských produktů před napodobováním. Usnadňuje také obchod s vínem a automobily, tj. produkty dvou klíčových odvětví, což lze jen přivítat, neboť to přispívá k obnově hospodářského růstu po pandemii COVID-19. Vztahy mezi EU a Japonskem však přesahují rámec dvoustranného obchodu. Nadále tedy platí, že dobré potraviny znamenají dobrý obchod. V souladu s dohodou Japonsko nedávno přiblížilo své normy v odvětví vína unijním normám a povolilo na svém území několik enologických postupů Unie. Díky tomu se na japonský trh dostane více vín z EU. **(KRÁCENO)**

Zpráva Komise: Nizozemsko notifikuje výnos obsahující pravidla pro provádění zákona o alkoholu

Tento výnos může (potenciálně) obsahovat technické předpisy. Týká se to zejména pravidel pro prodej alkoholických nápojů na dálku. Tímto výnosem se stanoví pravidla, která musí dodržo-

vat systém ověřování věku používaný k nákupu/objednávání alkoholických nápojů na dálku. Tento systém ověřování věku se skládá z otázky na věk při každém nákupu prostřednictvím internetu nebo telefonu před dokončením procesu nákupu. Odpověď na tuto otázku na věk vyžaduje, aby kupující v době nákupu aktivně provedl určitý úkon. Tímto výnosem se dále stanoví, že při každém nákupu na dálku je nutné uvést, že kromě okamžiku nákupu se věk příjemce ověřuje také při dodání alkoholického nápoje. Při dodávání alkoholických nápojů musí prodejci navíc používat zabezpečenou metodu, která zajistí ověření věku při dodání alkoholického nápoje. Zabezpečená metoda popisuje:

- 1) jak budou prodejci na dálku sledovat věkovou hranici při jakémkoli převodu alkoholických nápojů mezi různými partnery v rámci řetězce od odeslání po dodání;
- 2) způsob, jakým prodejci na dálku zajistí, aby byly alkoholické nápoje dodávány pouze osobám zákonného věku a na adrese příjemce nebo v distribučním místě;
- 3) jak prodejci na dálku zajistí, aby osoby, které pracují pod vedením prodejce na dálku, byly obeznámeny se současnou zabezpečenou metodou a pochopily ji a
- 4) jak budou prodejci na dálku provádět alespoň jednou ročně kontrolu zavedení zabezpečené metody a plnit své povinnosti a jak budou napravovat zjištěné nedostatky.

Pravidla prodeje na dálku se uplatňují pouze v případě, že se fyzická osoba i osoba prodávající alkoholický nápoj nacházejí v Nizozemsku. Kromě toho se použije na prodej všech alkoholických nápojů bez ohledu na to, kde jsou vyráběny.

Krátké zdůvodnění

V Nizozemsku je zakázáno podávat alkoholické nápoje osobám mladším 18 let (nezletilým). Cílem pravidel týkajících se prodeje na dálku je zabránit tomu, aby nezletilé osoby mohly nakupovat alkoholické nápoje. Výzkum u prodeje alkoholických nápojů na dálku ukázal velmi nízkou úroveň splnění požadavků v oblasti ověřování věku. Doručovatelé si také někdy nejsou vědomi toho, že doručují alkoholické nápoje. Cílem navrhovaných pravidel je zabránit vzniku těchto situací. Dodržování věkové hranice je důležité pro ochranu veřejného

zdraví. Konzumace alkoholických nápojů mladými lidmi může mít škodlivý vliv na vývoj mozku. Ochrana zdraví a života lidí je výslovně uvedena jako naléhavý důvod obecného zájmu v článku 36 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Tato pravidla jsou vhodná ke zlepšení dodržování věkové hranice pro prodej na dálku. Požadavek rovněž nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné. Například bylo přijato rozhodnutí nezakázat prodej alkoholických nápojů na dálku. Pravidla prodeje na dálku se uplatňují pouze v případě, že se fyzická osoba i osoba prodávající alkoholický nápoj nacházejí v Nizozemsku (definice je uvedena v oznámení 2019/339/NL). Kromě toho se použije na prodej všech alkoholických nápojů bez ohledu na to, kde jsou vyráběny. Tento předpis je tedy nediskriminační.

(KRÁCENO)

Evropská komise zveřejnila Evropský plán boje proti rakovině. Cílí na maso, alkohol i tabák.

Evropská komise zveřejnila dne 03/02/2021 Evropský plán boje proti rakovině, který patří mezi hlavní priority komisařky pro zdraví a bezpečnost potravin Stelly Kyriakides. Komise uvádí, že Plán boje proti rakovině, jehož výchozím bodem jsou nové technologie, výzkum a inovace, nastiňuje nový přístup EU k prevenci rakoviny, její léčbě a související péči. Plán se dotýká i zemědělsko-potravinářského sektoru. K redukci „škodlivé“ spotřeby alkoholických nápojů Komise uvádí, že bude revidovat evropskou legislativu pro danění alkoholických nápojů, bude se zaměřovat na omezení reklamy na alkoholické nápoje, a to nejen v rámci tradiční komerční komunikace, ale i na internetových platformách. Komise rovněž provede revizi propagačních programů pro zemědělské a potravinářské výrobky, navrhne povinná zveřejňování seznamu ingrediencí a jejich nutričních hodnot na etiketách alkoholických výrobků (během roku 2022) a systém značení zdravotních rizik souvisejících s konzumací alkoholických nápojů na etiketách (během roku 2023). K posílení podpory zdravé a vyvážené stravy a k posílení fyzické aktivity evropských občanů Komise uvádí, že budou nastaveny maximální limity karcinogenních kontaminantů v potravinách, maximální limity budou nastaveny na ▶

základě vědeckých poznatků. Komise se zaměří na zajištění toho, aby zdravé potraviny byly cenově dostupné, v tomto kontextu budou prozkoumány možnosti změn daňového systému s cílem posílit spotřebu zdravých potravin. Limitován bude marketing a reklama pro produkty spojené s rizikem výskytu rakoviny. Komise zahájí revizi školních programů Mléko a Ovoce do škol (v roce 2023), a navrhne povinné značení výživových hodnot na předních stranách obalů potravin, harmonizované na úrovni EU. V roce 2022 Komise realizuje posouzení implementace Směrnice o audiovizuálních mediálních službách, zaměří se na propagaci nezdravých potravin a nápojů.

ZPRAVODAJ PK ČR 5/2021

Rusko zvažuje zavedení minimální ceny na alkohol

19. 2. 2021 – Možnost zavedení minimální ceny na nápoje s obsahem alkoholu do 28 % (tzn. i piva) se v Rusku diskutuje pravidelně. Tento nápad vzbuzuje řadu bouřlivých diskusí mezi samotnými pivovary a svazy a dělí účastníky na dva tábory. Zatímco velké pivovary jako např. Baltika, Carlsberg Group, Heineken nebo AB InBev Efes jsou zásadně proti, zavedení minimální ceny podporují menší pivovary a samotný Svaz ruských pivovarů. Situace na ruském trhu vede k tomu, že velké průmyslové pivovary minimalizují náklady, šetří na surovinách a jejich finální ceně piva tak nemohou konkurovat malé pivovary.

Aktuálně Svaz pivovarů navrhl minimální cenu ve výši 110 rublů za litr v plechovce nebo skleněné lahvi, v PET láhvi potom 90 rublů za litr, v případě prodeje točeného piva 85 rublů za litr. (Pozn. 100 rublů je dle aktuálního kurzu asi 27 Kč.) Komise, která funguje při Ruském svazu průmyslníků a podnikatelů a je poradním orgánem ruského Ministerstva financí, však tento návrh vyhodnotila jako negativní. Podle jejich odůvodnění je to další omezení, které by zbytečně regulovalo tržní mechanismy a narušilo přirozenou konkurenci. Stanovení minimální ceny na pivo by vedlo ke zdražování produkce, snižování prodejů, snižování výběru spotřební daně (akcízu) a nelegální výrobě. Proto

je patrné, že ani tentokrát navrhované zavedení minimální ceny u Ministerstva financí pravděpodobně neprojde. Minimální cena je v Rusku stanovena u jiných druhů alkoholu jako je šampaňské, brandy, vodka atp. již řadu let a pravidelně se zvyšuje.

Zdroj: Ministerstvo zemědělství ČR

ČÍNA – Důvěra čínských spotřebitelů v importované potraviny dále oslabuje

Čínské úřady odhalily stopy koronaviru na mléčných jujube, které sice byly vyrobeny v Číně, ale jako surovina byla použita sušená syrovátka ze stejného zdroje na Ukrajině jako v případě kontaminované zmrzliny zachycené v polovině ledna. Na konci ledna pak úřady detekovaly stopy koronaviru přímo na zásilce sušené syrovátky dovezené z Ukrajiny, která však nevstoupila na čínský trh. Čínští spotřebitelé v jedenácti provinciích si však kontaminované mléčné jujube již zakoupili a museli být otestováni. Podle čínských úřadů se nikdo touto cestou v Číně doposud nenakazil a samy zdůrazňují, že riziko nákazy potravinami je minimální, u importovaných potravin je však třeba věnovat pozornost správnému zacházení, jejich původu a dokladům o karanténě a dezinfekci.

Stejně jako u jiných případů kontaminace importovaných potravin byla těmito incidenty silně otřesena důvěra čínských spotřebitelů v zahraniční mléčné produkty. Na pultech některých čínských supermarketů ubývá mléčných produktů z dovozu a začínají být upřednostňováni domácí výrobci. Domácí produkce však nemůže nahradit výpadky na straně dovozu, protože přísná protiepidemická opatření v Číně komplikují logistiku a čerstvé mléko se často nedostává včas do zpracovatelských závodů.

Na čínské sociální síti Weibo posbírala zpráva o nálezů kontaminovaných mléčných jujube 350 milionů zhlédnutí a téměř deset tisíc komentářů. Podobné zprávy v médiích silně ovlivňují nákupní návyky Číňanů, kteří se v současnosti raději snaží zahraničním potravinám vyhýbat. Jeden influencer na svém profilu například napsal: „Nejprve mořské plody, pak třešně a teď mléčné výrobky.

Strašné. Člověk nemůže sáhnout po ničím z dovozu.“ I média se již snaží tuto paniku mírnit tím, že zveřejňují články, ve kterých odpovídají na časté dotazy spotřebitelů a zdůrazňují, že pozitivní nález na potravinách není tak závažný jako u člověka.

**ONDŘEJ PLAČEK, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT
VELVYSLANECTVÍ ČR V PEKINGU, ONDŘEJ.
PLACEK@MZE.CZ**

USA: Koalice v oboru pohostinství vyzývá Bidenu administrativu k odstranění cel na evropské zboží

„Stop Restaurant Tariffs“ se jmenuje koalice šéfkuchařů, vlastníků barů a restaurací a jejich dodavatelů, která žádá o okamžité odstranění 25% cel na vybrané evropské zboží, které uvalila Trumpova administrativa v říjnu 2019 (výsledek sporu Airbus). Tyto dodatečné náklady, dle jejich vyjádření, ještě ztěžují již tak složitou situaci, se kterou se musí kvůli pandemii covid-19 vyrovnávat a která má negativní dopad nejen na majitele těchto podniků, ale i jejich zaměstnance.

V dohledné době asi nelze očekávat, že by byla cla odstraněna, jde ale o další interní americkou iniciativu, která podporuje snahu EU o smírné vyřešení obchodních sporů.

Uber koupí platformu pro nákup alkoholických nápojů Drizly

Akvizice v hodnotě 1,1 mld. USD rozšíří služby přepravní platformy Uber o rozvoz alkoholických nápojů. Poměrně zásadní novinka v oblasti e-commerce tak doplňuje americké aktivity Uberu. Mimo standardní osobní přepravy, přepravy balíků, dopravy jídla nebo nákupů potravin a pronájmu vozů, kol nebo koloběžek, budou moci řidiči Uberu dopravovat přímo k zákazníkovi pivo, víno nebo lihoviny. Start-up Drizly, který byl založen roce 2012 v současné chvíli přímo dovážku nezajišťuje, spíše propojuje vlastníka aplikace s lokálními prodejci lihovin, které potom samy zajišťují dopravu. Nový majitel tak vlastní dopravou doplňuje poskytované služby a zásadně tak rozšíří geografické pokrytí napříč Spojenými státy.

**PETR JEŽEK, ZEMĚDĚLSKÝ DIPLOMAT
VELVYSLANECTVÍ ČR VE WASHINGTONU, D.
C., PETR_JEZEK@MZV.CZ (KRÁCENO)**